20210629.011 09:14 0002

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Betreft: WTMO consultatie

Arkel, 28 juni 2021

L.S.

Op 8 juni jl. werd de Nota van wijziging Wet Transparantie Maatschappelijke Organisaties (WTMO) in consultatie gebracht. Stichting DierenLot maakt graag gebruik van de mogelijkheid om commentaar te geven.

Onze organisatie zet zich in voor het helpen van Dieren in Nood. Het is van het allergrootste belang dat de maatschappelijke ruimte en vrijheid die wij nodig hebben om ons werk te kunnen doen ook in het kader van deze WTMO gerespecteerd wordt. In ons land moeten we vrijheden van organisatie, van vereniging, van meningsuiting koesteren en nooit ter zijde schuiven.

Doel van de WTMO is om ongewenste geldstromen aan te pakken. Enerzijds door deze transparant te maken, anderzijds door te kunnen ingrijpen in de financiële middelen van een organisatie. Maatschappelijke organisaties kunnen onder de WTMO verplicht worden om aan burgemeesters en Openbaar Ministerie (OM) inzage te geven in herkomst, omvang en doel van hun donaties. Met de Nota van wijziging wordt deze inzageverplichting zwaar aangepast.

In het aanvankelijke wetsvoorstel ging het alleen om geldstromen van buiten de Europese Economische ruimte. De inzageverplichting geldt straks voor *alle* donaties, ongeacht de herkomst. Dit betekent een forse en op het oog onnodige verruiming van de inzageverplichting. Het is daarom van groot belang dat alleen op vooraf volstrekt heldere, concreet omschreven en toetsbare gronden door de burgemeester en het OM medewerking van de betrokken organisatie kan worden geëist.

Wat moet in het kader van de WTMO bijvoorbeeld worden verstaan onder 'openbare orde', 'behoorlijk bestuur' en 'ernstige twijfel of de wet of de statuten te goeder trouw worden nageleefd dan wel het bestuur naar behoren wordt gevoerd'? Bovendien hebben we zorgen over de rechtsbescherming van organisaties.

De Nota van wijziging voorziet in een nieuwe bevoegdheid van het OM, namelijk de rechtbank te vragen in te grijpen in de geldstromen van een organisatie. Wij hebben er begrip voor dat de overheid wil optreden als er sprake is van financiering van activiteiten gericht op de ondermijning van onze rechtsstaat. Dergelijke activiteiten moeten worden voorkomen en effectief kunnen ingrijpen is dan noodzakelijk. We vragen ons wel af, of bepaalde autoriteiten of instanties op basis van bestaande wet- en regelgeving nu niet ook al kunnen ingrijpen. Deze wet lijkt dan ook niet echt een noodzakelijke toevoeging?

Indien de conclusie is dat deze WTMO toch echt nodig is om te kunnen ingrijpen, dan moet dit wel gepaard gaan met de grootst mogelijke zorgvuldigheid. De benadering dat het de rechter moet zijn die toetst of de door het OM verzochte maatregelen noodzakelijk en passend zijn (art. 4a) onderschrijven wij.

Het is echter essentieel dat het volstrekt duidelijk is op basis van welke criteria de rechter tot het oordeel van (dreiging van) ondermijning van de rechtsstaat kan komen. Met andere woorden: op basis waarvan kan de rechter tot het oordeel komen dat 'aannemelijk' is dat de Nederlandse democratische rechtsstaat wordt ondermijnd?

Conclusie: ingrijpen in de bewegingsruimte en de autonomie van maatschappelijke organisaties als de onze kan alleen als volstrekt helder is op welke zwaarwegende gronden dit gebeurt en er sprake is van voldoende rechtsbescherming.

Wij verzoeken u met bovenstaande rekening te houden.

Hoogachtend,

Stichting DierenLot
Dam 20
4241 BN Arkel

STICHTING
DierenLot
Postbus 359 • 3500 AJ Utrecht

NEDERLAND
1
L
'S-HERTOGENBOSCH
28.VI.21 17
301

Gezien scankamer
JenV
29 JUNI 2021

FMHaaglanden
29 JUNI 2021
Ontvangen

HDBCC #X830XDX#DD#DDDD#